

บทคัดย่อ

เมื่อใดที่มีปัญหาสุขภาพสายตาเกิดขึ้น บุคคลย่อมมีข้อจำกัดในการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาซึ่งเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย ความผิดปกติของสายตาเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงให้ความสนใจและทำการศึกษา พฤติกรรมการดูแลสุขภาพสายตา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาพฤติกรรม การดูแลสุขภาพสายตาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง Multistage cluster sampling จำนวน 877 คน แล้วดำเนินการตรวจวัดสายตา สัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพสายตา ความรู้เรื่องสุขภาพสายตา และปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพสายตาของนักเรียน แล้วนำข้อมูลวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ประชากรตัวอย่างจำนวน 877 คน เป็นเพศชาย 383 คน (ร้อยละ 43.7) เพศหญิง 494 คน (ร้อยละ 56.3) มีอายุเฉลี่ย 15 ปี พบมีปัญหาสุขภาพสายตา (refractive error) จำนวน 246 คน (ร้อยละ 28.1) ซึ่งในกลุ่มนี้มีเพียง 85 คน (ร้อยละ 30.45) ได้รับการตรวจสายตาประกอบแว่นจากแพทย์ นอกนั้นไม่ได้รับการตรวจจากแพทย์

ด้านพฤติกรรมการดูแลสุขภาพสายตาของนักเรียน พบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในระดับพอใช้ 869 คน (ร้อยละ 99.1) มีเพียงเล็กน้อยที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม 8 คน (ร้อยละ 0.9) ไม่พบพฤติกรรมในระดับดี

ด้านความรู้สุขภาพสายตาพบว่า นักเรียนมีความรู้ส่วนใหญ่ในระดับปานกลาง 864 คน (ร้อยละ 98.5) มีเพียงเล็กน้อย ที่มีความรู้ต่ำ 13 คน (ร้อยละ 1.5) ไม่พบมีความรู้ระดับมาก

ด้านปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพสายตา พบว่า ส่วนใหญ่มีปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพสายตาในระดับปานกลาง 763 คน (ร้อยละ 87) และมีปัจจัยเสี่ยงระดับมาก 114 คน (ร้อยละ 13) ไม่พบที่มีปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพสายตาในระดับน้อย

สำหรับปัจจัยที่เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการดูแลสุขภาพสายตา พบว่าคือ ความรู้เรื่องสุขภาพสายตา ปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพสายตา และปัจจัยด้านอายุ โดยตัวทำนายทั้งสามสามารถอธิบายความผันแปรของพฤติกรรมการดูแลสุขภาพสายตาได้ ร้อยละ 10.39 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

ผลการวิจัยนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนในการวางแผนพัฒนาความรู้สุขภาพสายตา พฤติกรรมสุขภาพสายตา และลดปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพสายตา ในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาให้เหมาะสมต่อไป